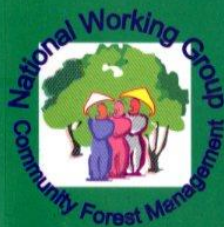

TÀI LIỆU HỘI THẢO

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN QUẢN LÝ RỪNG CỘNG ĐỒNG Ở VIỆT NAM

Hà nội, 30 tháng 11 năm 2004

LỜI NÓI ĐẦU

Ngành lâm nghiệp đang trong quá trình chuyển đổi từ lâm nghiệp Nhà nước sang Lâm nghiệp xã hội, trong quá trình chuyển đổi này đang xuất hiện những nhân tố mới trong quản lý, bảo vệ và phát triển rừng, trong đó cộng đồng dân cư thôn bản là một nhân tố tích cực và ngày càng có vị trí quan trọng trong hệ thống quản lý rừng.

Luật Bảo vệ và Phát triển rừng sửa đổi (2004) đã được Quốc hội khoá XI kỳ họp thứ 6 thông qua trong đó qui định cộng đồng dân cư thôn bản là một trong những đối tượng được Nhà nước giao rừng để quản lý, bảo vệ, phát triển và từ đó họ được hưởng thành quả lao động trên diện tích rừng đã được nhà nước giao.

Để có căn cứ, cơ sở giúp cho việc quản lý rừng cộng đồng được chặt chẽ, có hiệu quả điều cần thiết là phải cụ thể hoá Luật Bảo vệ và Phát triển rừng mà trong đó có việc xây dựng lại các văn bản hướng dẫn thực hiện quản lý rừng của cộng đồng dân cư thôn. Chính vì lẽ đó mà Hội thảo Quốc gia ‘Hướng dẫn quản lý rừng cộng đồng ở Việt Nam’ được tổ chức vào ngày 30 tháng 11 năm 2004 nhằm mục đích trao đổi và thảo luận về qui định hướng dẫn cần thiết để thực hiện quản lý rừng cộng đồng.

Cuốn tài liệu hội thảo này trình bày tóm tắt Luật bảo vệ và Phát triển rừng và những vấn đề liên quan đến giao đất giao rừng, quyền và nghĩa vụ của cộng đồng thôn bản, các hướng dẫn về thể chế, tổ chức và chính sách hưởng lợi trong quản lý rừng cộng đồng. Đồng thời, tài liệu cũng đề cập đến các hướng dẫn kỹ thuật như giao rừng tự nhiên cho cộng đồng và phương pháp đánh giá tài nguyên rừng và khai thác rừng có sự tham gia của cộng đồng. Các bài trong tài liệu do các thành viên của Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng qua nghiên cứu các tài liệu và khảo sát tại một số địa phương để xây dựng nên.

Hy vọng cuốn sách sẽ giúp các địa phương có thể tổ chức, xây dựng và mở rộng được các mô hình quản lý rừng cộng đồng ở địa phương mình. Đồng thời, cung cấp những thông tin cho các nhà hoạch định chính sách, các nhà quản lý, trong việc biên soạn những văn bản pháp qui liên quan đến quản lý rừng cộng đồng ở Việt nam.

Cục Lâm nghiệp, Tổ Công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng xin giới thiệu Kỳ yếu của hội thảo cùng bạn đọc. Nhân dịp này chúng tôi xin chân thành cảm ơn sự tham gia giúp đỡ của tất cả các cơ quan, dự án, các nhà tài trợ và các quý vị đại biểu đã dành thời gian để đến tham dự và đóng góp ý kiến cho hội thảo. Trong quá trình biên soạn tài liệu chắc chắn còn nhiều thiếu sót chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các bạn và đồng nghiệp./.

*Cục Lâm nghiệp
Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng*

---

*Hội thảo Quốc gia về ‘Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng’
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

MỤC LỤC

Lời nói đầu	5
Những từ viết tắt	7
Bài phát biểu khai mạc hội thảo <i>Thứ trưởng Hứa Đức Nhị</i> <i>Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn</i>	9
Những vấn đề liên quan đến giao đất, giao rừng, quyền và nghĩa vụ của cộng đồng dân cư thôn bản trong pháp luật Việt nam <i>Dr. Trịnh Đức Huy</i> <i>Phó Vụ trưởng Vụ Pháp chế, Bộ NN và PTNT</i>	11
Hướng dẫn về tổ chức và thể chế cho quản lý rừng cộng đồng dân cư thôn bản <i>Phạm Xuân Phương</i> <i>Vụ Pháp chế, Bộ NN và PTNT</i> <i>Thành viên nhóm cốt lõi Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng</i>	19
Hướng dẫn thực hiện nghĩa vụ và quyền hưởng lợi của cộng đồng tham gia quản lý rừng <i>Dr. Nguyễn Bá Ngãi</i> <i>Trường Đại học Lâm nghiệp Xuân mai</i> <i>Thành viên Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng</i>	35
Hướng dẫn giao rừng tự nhiên cho cá nhân, hộ gia đình, nhóm hộ và cộng đồng <i>Dr. Nguyễn Ngọc Lung</i> <i>Chủ tịch Hội khoa học Lâm nghiệp Việt nam</i> <i>Thành viên Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng</i>	43
Hướng dẫn điều tra đánh giá tài nguyên rừng, lập kế hoạch quản lý rừng cộng đồng và qui chế khai thác rừng cộng đồng <i>Lưu Cảnh Trung, Nguyễn Tiến Hải, Bejon Wode</i> <i>Dự án Khu vực Lâm nghiệp ADB</i>	59

Những kinh nghiệm của chương trình EC/UNDP SGP PTF trong xây dựng nội dung về quản lý rừng cộng đồng tại Việt nam <i>Dr. Nguyễn Hải Nam</i> <i>Điều phối viên chương trình</i> <i>Thành viên nhóm cốt lõi Tổ công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng</i>	67
Nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực để phát triển phương thức quản lý rừng cộng đồng <i>Dr. Bảo Huy</i> <i>Trường Đại học Tây nguyên</i>	73
Nhiệm vụ và Kế hoạch của Tổ công tác quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng năm 2005 <i>Ông Ngô Đình Thọ</i> <i>Phó Cục trưởng Cục Lâm nghiệp</i> <i>Chủ tịch Tổ Công tác Quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng</i>	83
Thảo luận và kết luận hội thảo.....	91
Chương trình hội thảo.....	95
Danh sách tham dự hội thảo.....	98
Ma trận về cơ chế phối hợp giữa các bên trong quá trình quản lý rừng cộng đồng dân cư	102
Chương trình hoạt động năm 2005 của Tổ Công tác quốc gia về Quản lý rừng cộng đồng.....	108

Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004

NHU CẦU ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC ĐỂ PHÁT TRIỂN PHƯƠNG THỨC QUẢN LÝ RỪNG CỘNG ĐỒNG

PGS.TS. Bảo Huy
Trường Đại học Tây Nguyên

Mở đầu

Phát triển quản lý tài nguyên rừng dựa vào cộng đồng là một trong những giải pháp quan trọng trong quản lý tài nguyên thiên nhiên và góp phần cải thiện đời sống của các cộng đồng sống gần rừng. Song song với việc phát triển chính sách, kỹ thuật hỗ trợ cho tiến trình này, nhu cầu nâng cao năng lực và đào tạo nguồn nhân lực đang được đặt ra để có thể xúc tiến tiến trình này đạt hiệu quả

Thực tế cho thấy để phát triển phương thức quản lý rừng dựa vào cộng đồng bền vững cần áp dụng các phương pháp tiếp cận có sự tham gia, phát triển kỹ thuật và lập kế hoạch quản lý rừng thích ứng với điều kiện cộng đồng; bên cạnh đó là việc phát triển tổ chức, thể chế thích hợp để quản lý tiến trình; tất cả điều này đòi hỏi phải có một nguồn nhân lực được đào tạo để thúc đẩy và từng bước nâng cao năng lực cộng đồng để họ có thể tự quản lý nguồn tài nguyên được giao.

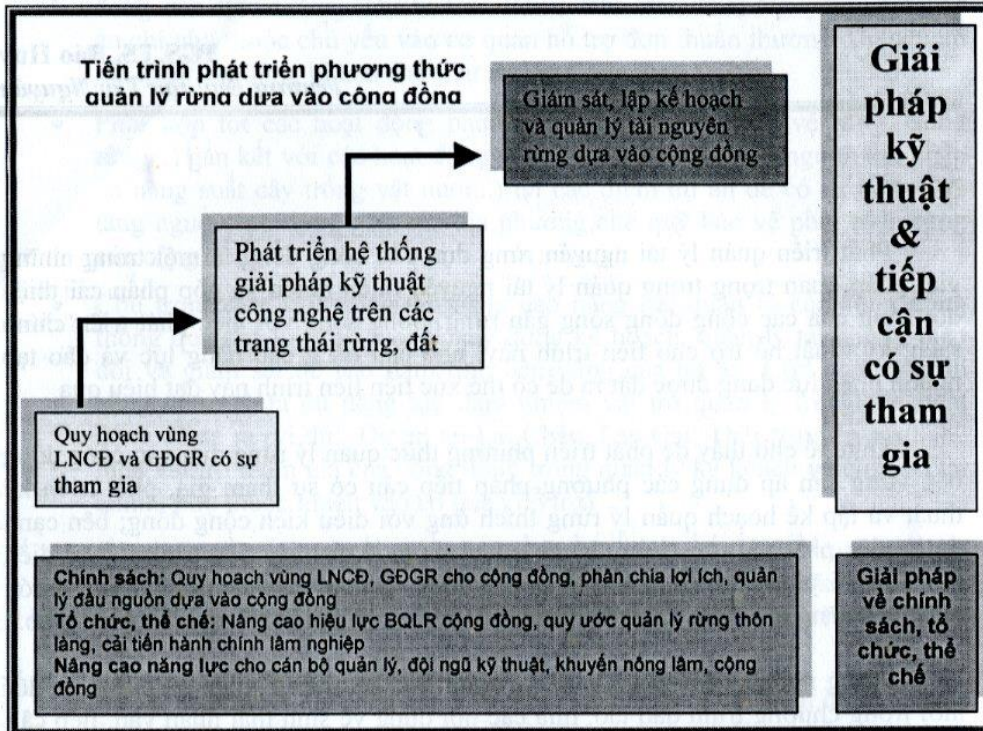
Trong những năm gần đây các trường Đại học lâm nghiệp đã có nhiều đổi mới trong chương trình đào tạo, đưa các nội dung về sinh thái nhân văn, tiếp cận có sự tham gia, khuyến nông lâm, quản lý dự án lâm nghiệp xã hội vào chương trình đào tạo lâm nghiệp, tăng cường các kiến thức, kỹ năng về phân tích các yếu tố xã hội để phát triển lâm nghiệp. Tuy nhiên để đào tạo một cách có hệ thống cho sinh viên ra trường có thể hỗ trợ được ngay tiến trình phát triển lâm nghiệp cộng đồng thì chưa được làm đầy đủ, nhiều môn học nặng về kỹ thuật, khả năng phát triển kỹ thuật với cộng đồng chưa được đào tạo. Bên cạnh đó đa số cán bộ kỹ thuật nông lâm nghiệp, khuyến nông lâm, hiện trường đang thiếu các kiến thức, kỹ năng tiếp cận cộng đồng để hỗ trợ cho tiến trình này.

Phát hiện nhu cầu đào tạo và nhu cầu nâng cao năng lực trong bài tham luận này dựa trên các kinh nghiệm tổ chức phát triển lâm nghiệp cộng đồng ở Tây Nguyên, đồng thời dựa vào kết quả hội thảo về đào tạo lâm nghiệp cộng đồng do mạng lưới đào tạo lâm nghiệp xã hội tổ chức ở tỉnh Gia Lai trong tháng 10 năm 2004.

Tiến trình phát triển mô hình quản lý rừng dựa vào cộng đồng được tổng hợp và khái quát hoá trong sơ đồ sau:

---

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

Để thực hiện quản lý rừng dựa vào cộng đồng cần thực hiện hai nhóm giải pháp chính:

- Giải pháp về chính sách, tổ chức thể chế
- Giải pháp về phát triển kỹ thuật, tiếp cận có sự tham gia của người dân và các bên liên quan

Để phát triển mô hình này trong thực tiễn, cần có sự hỗ trợ về chính sách, tổ chức, thể chế. Đây chính là giải pháp nền móng cho tiến trình phát triển phương thức quản lý rừng dựa vào cộng đồng, bao gồm các chính sách quy hoạch vùng phát triển lâm nghiệp cộng đồng, GDGR cho cộng đồng, phân chia lợi ích, phát triển tổ chức và hành chính lâm nghiệp

Giải pháp kỹ thuật và tiếp cận có sự tham gia bảo đảm cho tiến trình phát triển phương thức quản lý rừng dựa vào cộng đồng bền vững, phù hợp với nguyện vọng, năng lực của cộng đồng. Có 03 giai đoạn tiếp cận chính để phát triển mô

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

hình này và chúng cũng có mối quan hệ chặt chẽ với nhau: i) Quy hoạch vùng lâm nghiệp cộng đồng và giao đất giao rừng, ii) Phát triển hệ thống giải pháp kỹ thuật trên các trạng thái rừng và đất rừng khác nhau, iii) Quản lý rừng theo kế hoạch được lập dựa vào năng lực, nguồn lực của người dân.

Vấn đề đặt ra là năng lực và nguồn nhân lực để tổ chức thực hiện các giải pháp nói trên. Thực tế chúng ta đang thiếu nguồn nhân lực để hỗ trợ cho tiến trình này, nó bao gồm các đối tượng với các yêu cầu về kỹ thuật, xã hội, các kỹ năng, thái độ sau:

- Đối với cán bộ quản lý chuyên ngành, đào tạo: Thiếu các kiến thức và kỹ năng phân tích và phản hồi chính sách, tổ chức, thể chế; đặc biệt là tổ chức thể chế mới liên quan đến quản lý rừng cộng đồng. Chương trình đào tạo nặng về kỹ thuật, thiếu phát triển phân tích yếu tố xã hội, giải quyết vấn đề, nặng về sử dụng tài nguyên gỗ.
- Đối với cán bộ kỹ thuật: Phương pháp tiếp cận linh hoạt, thúc đẩy và giao tiếp, phát triển công nghệ có sự tham gia, phát triển phương pháp điều tra giám sát và lập kế hoạch quản lý tài nguyên rừng với cộng đồng là những điểm yếu lớn hiện nay của đội ngũ này. Ngoài ra thái độ, quan điểm học hỏi vào hiện trường, kiến thức cộng đồng còn xem nhẹ.
- Các bộ quản lý cơ sở: Kiến thức, kỹ năng phát triển cộng đồng, khuyến nông lâm, hành chính lâm nghiệp.

Có thể thấy cần thiết có sự hợp tác của cơ sở đào tạo với các bên sử dụng lao động, địa phương để cùng nhau phát triển chương trình đào tạo phục vụ phát triển nguồn nhân lực cho hoạt động lâm nghiệp cộng đồng. Một số lĩnh vực, chủ đề sau cần được quan tâm để phát triển trong đào tạo, bao gồm đào tạo ở bậc đại học, trung học, dạy nghề, đào tạo cho cán bộ quản lý, kỹ thuật, khuyến nông lâm (ToT) và đào tạo cho lãnh đạo thôn buôn, cộng đồng:

i. Nâng cao năng lực về thực thi chính sách, phát triển tổ chức thể chế địa phương:

- Kỹ năng phân tích, phản hồi chính sách
- Phương pháp giải quyết mâu thuẫn, xung đột trong quản lý tài nguyên thiên nhiên; phương pháp phân tích và giải quyết vấn đề
- Phương pháp phát triển tổ chức, thể chế cộng đồng, tổ chức cộng đồng truyền thống
- Hành chính lâm nghiệp phục vụ quản lý rừng cộng đồng

---

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

ii. Nâng cao năng lực về phương pháp tiếp cận, phát triển kỹ thuật, giám sát quản lý kế hoạch có sự tham gia:

- Kỹ năng thúc đẩy, giao tiếp
- Phương pháp tiếp cận có sự tham gia
- Quy hoạch sử dụng đất, giao đất giao rừng và quản lý đầu nguồn dựa vào cộng đồng
- Ứng dụng công nghệ thông tin, GIS/GPS trong quản lý tài nguyên thiên nhiên ở cấp cộng đồng và cao hơn
- Phát triển công nghệ, kỹ thuật lâm sinh dựa vào kiến thức địa phương và tiến bộ kỹ thuật, phát triển công nghệ có sự tham gia
- Phương pháp giám sát đánh giá tài nguyên rừng có sự tham gia, lập kế hoạch kinh doanh rừng dựa vào cộng đồng

Các lĩnh vực trên tùy theo đối tượng để lựa chọn phát triển chương trình đào tạo thích hợp, đồng thời trong một chủ đề, lĩnh vực nào đó cũng có thể đào tạo cho nhiều đối tượng nhiều cấp nhưng mức độ và yêu cầu có thể khác nhau.

Phát triển một số khung chương trình đào tạo ngắn hạn

Sử dụng tiếp cận phát triển chương trình đào tạo có sự tham gia (PCD), hội thảo đào tạo lâm nghiệp cộng đồng do mạng lưới đào tạo lâm nghiệp xã hội tổ chức đã thu hút sự tham gia của 05 trường Đại học có đào tạo lâm nghiệp, trung tâm khuyến nông Hoà Bình, Viện Thổ nhưỡng Nông hóa, các dự án phát triển nông thôn và các bên liên quan ở các tỉnh Tây Nguyên, Thừa Thiên Huế, Hoà Bình, ... ; đã phát triển được 02 khung chương trình đào tạo ngắn hạn theo chủ đề quản lý rừng cộng đồng. Loại hình đào tạo được phát triển là đào tạo cho người đào tạo (ToT) với 2 nhóm đối tượng chính là cán bộ hiện trường và cán bộ quản lý cấp xã. Đây là các đối tượng trực tiếp tham gia vào tiến trình phát triển phương thức quản lý rừng cộng đồng ở các địa phương.

Phương pháp tiếp cận có sự tham gia để phát triển khung chương trình đào tạo thể hiện trong sơ đồ dưới đây, bao gồm các hoạt động chính:

- Phân tích bối cảnh lâm nghiệp cộng đồng: Phương pháp phân tích trường lực đã được áp dụng để phân tích 4 mảng: I) Tình hình hiện tại của quản lý rừng cộng đồng, II) Nhu cầu và định hướng tương lai của phương thức này, III) Các thử thách, IV) Các cơ hội
- Phân tích kiến thức, kỹ năng và thái độ hiện có và cần bổ sung cho các nhóm đối tượng (K/S/A): Dựa trên cơ sở phân tích bối cảnh, xác định các nhóm mục tiêu đào tạo và phân tích K/S/A cho từng nhóm đối tượng đó.
- Phát triển khung chương trình đào tạo ngắn hạn: Dựa trên K/S/A cần bổ

---

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

sung thiết kế các khung chương trình đào tạo ToT cho từng đối tượng, bao gồm xác định mục tiêu, nội dung, phương pháp đào tạo và thời lượng.

Phân tích bối cảnh
quản lý rừng dựa
vào cộng đồng:

- Hiện tại
- Định hướng tương lai
- Thử thách
- Cơ hội

Phân tích kiến thức, kỹ năng, thái độ (K/S/A) của 02 nhóm đối tượng (Hiện trường, cấp xã): Hiện có - Cần bổ sung

Tiến trình phát triển khung chương trình đào tạo có sự tham gia

Thiết kế 02 khung chương trình:

- Loại hình ToT, chia thành các học phần
- Đối tượng học: Cán bộ hiện trường và cấp xã
- Chủ đề: Quản lý rừng dựa vào cộng đồng
- Khung chương trình: Mục tiêu, nội dung,

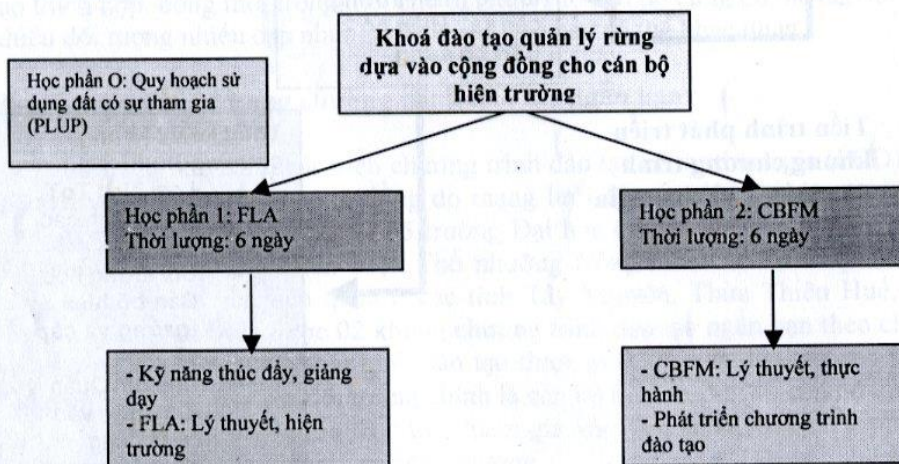
Khung chương trình đào tạo ngắn hạn về quản lý rừng dựa vào cộng đồng cho cán bộ hiện trường

- Tên khoá học: Quản lý rừng dựa vào cộng đồng
- Các giai đoạn đào tạo: Chia ra 02 học phần: Giao đất giao rừng (FLA) và Kế hoạch quản lý rừng dựa vào cộng đồng (CBFM)
- Đối tượng đào tạo: Cán bộ hiện trường
- Loại hình đào tạo: Khoá ngắn hạn, đào tạo cho người đào tạo (ToT).
- Mục tiêu khoá học: Kết thúc khoá học, học viên có khả năng về 03 mảng

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

K/S/A như sau:

Kiến thức	Kỹ năng	Thái độ
<ul style="list-style-type: none"> - Trình bày các khái niệm, nguyên tắc, mục tiêu “quản lý rừng dựa vào cộng đồng” - Giải thích được các hướng dẫn FLA/CBFM 	<ul style="list-style-type: none"> - Triển khai FLA - Xây dựng phương án, kế hoạch quản lý rừng có sự tham gia - Thực hiện các bước của tiến trình quản lý rừng có sự tham gia - Đào tạo và chuyển giao 	<ul style="list-style-type: none"> - Thay đổi cách tiếp cận - Vai trò là người thúc đẩy, hỗ trợ - Học từ hiện trường và nông dân

Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004

**Khung chương trình học phần 1: FLA (GDGR có sự tham gia)
Cho cán bộ hiện trường - Thời lượng 6 ngày**

Mục tiêu	Chủ đề	Phương pháp	Vật liệu	Thời gian
- Trình bày các nguyên tắc, yêu cầu của FLA (chính sách, sự tham gia, công bằng...) - Giải thích quy trình FLA	- Nguyên tắc, yêu cầu của FLA - Các bước thực hiện FLA	- Thuyết trình - Thảo luận nhóm	- Tài liệu hướng dẫn FLA	1 ngày
- Áp dụng được các kỹ năng giao tiếp và thúc đẩy - Áp dụng được các công cụ và kỹ thuật có sự tham gia	- Kỹ năng giao tiếp và thúc đẩy - Giới thiệu các công cụ FLA	- Trình diễn kỹ năng - Thực hành	- Bản đồ (GIS, ảnh máy bay, vệ tinh) - Dụng cụ điều tra rừng - GPS	0.5 ngày 3.5 ngày
- Lập được phương án FLA	- Lập phương án FLA	- Thực hành	Tài liệu hướng dẫn	1 ngày

Khung chương trình học phần 2: CBFM (Kế hoạch quản lý rừng dựa vào cộng đồng) Cho cán bộ hiện trường - Thời lượng 6 ngày

Mục tiêu	Chủ đề	Phương pháp	Vật liệu	Thời gian
- Trình bày các nguyên tắc, yêu cầu và nội dung của lập kế hoạch quản lý rừng dựa vào cộng đồng	- Quản lý rừng dựa vào cộng đồng, Nguyên tắc, yêu cầu nội dung QLRDVCD	- Thuyết trình - Thảo luận nhóm	- Tài liệu hướng dẫn - Tài liệu phát tay	1 ngày

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

Mục tiêu	Chủ đề	Phương pháp	Vật liệu	Thời gian
- Tổ chức phân tích tài nguyên, lập kế hoạch và nguồn lực thực thi và giám sát đánh giá các hoạt động CBFM	- Phân tích tài nguyên rừng có sự tham gia (điều tra rừng) - Quy ước quản lý rừng - Lập kế hoạch có sự tham gia - Thực thi và giám sát đánh giá	- Thực hành hiện trường	Các dụng cụ điều tra rừng GIS/GPS	4 ngày
- Phát triển được chương trình đào tạo cho cán bộ cơ sở và nông dân về QLR dựa vào cộng đồng	Phát triển chương trình đào tạo	- Thực hành tại lớp	Tài liệu phát tay	1 ngày

Khung chương trình đào tạo ngắn hạn về quản lý rừng dựa vào cộng đồng cho cán bộ quản lý cấp xã

- Tên khoá học: Quản lý rừng dựa vào cộng đồng
- Các giai đoạn đào tạo: Chia ra 03 học phần:
  - 1) Đánh giá và phát triển quản lý rừng dựa vào cộng đồng
  - 2) Tổ chức cộng đồng
  - 3) Giám sát, đánh giá có sự tham gia
- Đối tượng đào tạo: Cán bộ quản lý cấp xã
- Loại hình đào tạo: Khoá ngắn hạn
- Mục tiêu khoá học: Kết thúc khoá học, học viên có khả năng:
Xây dựng, phát triển và áp dụng một hệ thống quản lý rừng dựa vào cộng đồng phù hợp với bối cảnh của địa phương

Khung chương trình đào tạo: Quản lý rừng dựa vào cộng đồng
Cho cán bộ quản lý cấp xã - Thời lượng 10 ngày với 03 học phần

Học phần	Mục tiêu	Chủ đề	Phương pháp	Thời gian
----------	----------	--------	-------------	-----------

Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004

Học phần	Mục tiêu	Chủ đề	Phương pháp	Thời gian
1	<ul style="list-style-type: none"> - Áp dụng các công cụ đánh giá tài nguyên và sinh kế đơn giản - Xây dựng kế hoạch phát triển quản lý rừng cộng đồng 	<ul style="list-style-type: none"> - Các công cụ đánh giá tài nguyên - Hiện trạng sử dụng tài nguyên - Lập kế hoạch phát triển quản lý rừng 	<ul style="list-style-type: none"> - Trình bày, thảo luận - Thực hành trên hiện trường 	3 ngày lý thuyết, 2 ngày thực hành
2	<ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng quy ước của cộng đồng (thúc đẩy phát huy dân chủ cơ sở) - Thiết lập các định chế quản lý cơ sở - Giải quyết các mâu thuẫn, xung đột trong nội bộ cộng đồng 	<ul style="list-style-type: none"> - Các chính sách về rừng, luật tục - Phân tích cơ cấu cộng đồng, phân tích nhóm liên quan - Phân tích mâu thuẫn, kỹ năng hoà giải - Vai trò giới trong quản lý tài nguyên rừng ở cộng đồng - Hướng dẫn xây dựng quy ước, hương ước 	<ul style="list-style-type: none"> - Trình bày - Thảo luận - Bài tập - Công cụ đơn giản 	3 ngày
3	<ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng các tiêu chí, chỉ báo giám sát và đánh giá - Lập kế hoạch giám sát đánh giá có sự tham gia 	<ul style="list-style-type: none"> - Các tiêu chí, chỉ báo giám sát - Các bước tiến hành giám sát đánh giá 	<ul style="list-style-type: none"> - Trình bày - Thảo luận tình huống - Thực hành 	1 ngày lý thuyết, 1 ngày thực hành

Trên đây là tóm tắt một số kết quả nghiên cứu về tiến trình phát triển phương thức quản lý rừng cộng đồng, qua đó phản ánh một số nhu cầu về nâng cao năng lực và nguồn nhân lực cho tiến trình này. Các đối tượng và khung chương trình đào tạo được thiết kế dựa vào đánh giá ưu tiên và nhóm mục tiêu trong phát triển năng lực để hỗ trợ cho quản lý rừng cộng đồng. Trên cơ sở các lĩnh vực cần đào tạo, nâng cao năng lực đã phát hiện có thể tiếp tục phát triển các chương trình đào tạo cho các đối tượng, bậc học khác nhau. Riêng 02 khung

*Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004*

chương trình đào tạo ngắn hạn đã được thiết kế sẽ là cơ sở để tiếp tục phát triển chương trình chi tiết, tài liệu đào tạo ở các cơ sở đào tạo, cơ quan khuyến nông lâm, quản lý tài nguyên.

<p>Ngày</p>	<p>1. Các nội dung chính</p>	<p>1. Các nội dung chính</p>
<p>2. Các nội dung chi tiết</p>	<p>2. Các nội dung chi tiết</p>	<p>2. Các nội dung chi tiết</p>
<p>3. Các nội dung chi tiết</p>	<p>3. Các nội dung chi tiết</p>	<p>3. Các nội dung chi tiết</p>
<p>4. Các nội dung chi tiết</p>	<p>4. Các nội dung chi tiết</p>	<p>4. Các nội dung chi tiết</p>

Hội thảo Quốc gia về 'Hướng dẫn thực hiện Quản lý rừng cộng đồng'
Hà Nội, 30 tháng 11 năm 2004